

TÄISKASVANUTE HOOLDAMINE HOOLEKANDEASUTUSES

JUHEND

Statistilise aruande "**Täiskasvanute hooldamine hoolekandeaasutuses (v.a erihoolekandeteenused)**" esitavad kõik täiskasvanutele hooldamisteenust teenust osutavad asutused, sõltumata asutuse tüübist, alluvusest ja omaniku liigist.

Täiskasvanutele hooldamisteenust pakkuvate asutustena käsitletakse antud juhul vanurite ja puuetega inimeste elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutusi.

Asutuse tüüp – määratletakse teenusepõhiselt, vastavalt asutuse suutlikkusele keerukaimat teenust osutada või spetsialiseerumisele osutada konkreetset teenust. Mistahes tüüpi klassifitseeritud asutus võib tingimuste olemasolul osutada ka teisi, lihtsama keerukusastmega teenuseid.

Teenust osutavate asutuste omanike liigitamise aluseks on Statistikaameti omanike liigitus 2013 (<http://metaweb.stat.ee/?siteLanguage=ee>).

Asutuste liigitamisel kasutada 2. taseme klassifikaatorit:

Kood	Nimetus	Selgitus
11	Riik, k.a avalik-õiguslikud üksused	Siia liigitatakse, kui riigi või avalik-õigusliku üksuse (üksus on asutatud vastava seaduse alusel) osalus majandusüksuses on 50% ja rohkem või kuulub riigile või avalik-õiguslikule üksusele 50% ja rohkem varast.
12	Kohalik omavalitsusüksus	Siia liigitatakse, kui kohaliku omavalitsusüksuse osalus majandusüksuses on 50% ja rohkem või kuulub kohalikule omavalitsusüksusele 50% ja rohkem varast.
21	Eesti erasektor	Siia liigitatakse residendid ning kui riigil ja/või kohalikul omavalitsusüksusel ei ole osalust majandusüksuses või on osalus alla 50% ja kui riigile ja/või kohalikule omavalitsusüksusele kuulub alla 50% varast.
22	Välismaa erasektor	Siia liigitatakse mitteresidendid ja kui avalikul või Eesti erasektoril ei ole osalust majandusüksuses või on osalus alla 50% ja kui avalikule või Eesti erasektorile kuulub alla 50% varast.
90	Muu	Välismaa avalik sektor (välisriigi valitsuse kontrollitava juriidilise isiku osalus majandusüksuses on üle 50% või kuulub välisriigi valitsuse kontrollitavale juriidilisele isikule üle 50% varast); Enamusosaluseta või enamusomandiõiguseta (näiteks majandusüksus, kus 1/3 kuulub riigile, 1/3 füüsilisele isikule ja 1/3 välismaisele füüsilisele isikule); Määramata enamusosalusega või enamusomandiõiguseta (siia liigitatakse objekte, mille omanikke ei ole võimalik määrata, nt ei ole info omanike kohta kättesaadav).

1. Teenuse kasutajad soo ja vanuse järgi (aruandeaasta lõpu seisuga)

Teenuse kasutajate arv soo ja vanuse järgi esitatakse aruandeaasta lõpu seisuga.

2. Riiklikku pensioni saavad teenuse kasutajad (aruandeaasta lõpu seisuga)

Pensioni liigid vastavalt kehtivale riiklikule pensionikindlustuse seadusele.

3. 1. Teenuse kasutajate liikumine (aruandeaasta jooksul)

Kohtade arv – iseloomustab teenuse osutamise võimalikku mahtu asutuses (kui paljudele isikutele on võimalik samaaegselt teenust osutada) vastavalt riiklikult kehtestatud ehitustehnilistele-, tervisekaitse-, ohutus- ja keskkonnanõuetele. Enamikel juhtudel (v.a ehituslikud või muud ümberkorraldused, nt. reorganiseerimine) ei saa kohtade arv aasta jooksul põhjendamatult muutuda.

Andmed teenusele saabunud isikute kohta

Veerg 3 – aasta jooksul teenusele saabunud isikute hulgas näidatakse ka lühiajalisele teenusele tähtajalise lepinguga (kuni 4 kuud) saabunud isikud.

Juhul kui sama isik on lühiajalise lepinguga viibinud aasta jooksul teenusel mitu korda, siis näidatakse see isik (topeltarvestuse vältimiseks) tabelis 3.1 ühekordselt. Teenuselt lahkumise puhul näidatakse see isik viimase lahkumiskoha järgi.

Veerg 4 – näidatakse isikud, kes saabusid teenusele kodust ning ei saanud vahetult enne ööpäevaringsele hooldusteenusele saabumist ühtegi mitteinstitutionaalset sotsiaal- ega tervishoiuteenust.

Veerg 5 – näidatakse isikud, kes on teenusele saanud nn **mitteinstitutionaalselt sotsiaalteenuselt** (nt eluasemeteenus, koduteenused, toetavad erihoolekandeteenused, varjupaigateenus).

Veerg 6 – näidatakse isikud, kes on teenusele saanud samalt teenuselt, kuid teise teenusosutaja juurest.

Veerg 7 – näidatakse isikud, kes on teenusele saanud teiselt **institutionaalselt sotsiaalteenuselt**. Institutionaalne sotsiaalteenus – teenusekasutajateks on isikud, kes vajavad east või tervislikust seisundist tulenevalt ööpäevaringset hoolitsemist (asenduskoduteenus, täiskasvanute hooldamine hoolekandetasutuses, ööpäevaringne erihooldusteenus, kogukonnas elamise teenus).

Veerg 8 – näidatakse isikud, kes on saanud stantsionaarselt tervishoiuteenuselt, **v.a hooldusraviteenus**.

Veerg 9 – näidatakse isikud, kes on saanud hooldusraviteenuselt.

Kui info teenusele saabuja kohta saabumiskoha järgi puudub, näidatakse need isikud veerus 10 „mujalt, andmed puuduvad”.

3.2. Hooldamisteenusele saanud isikud¹ soo ja vanuse ning saabumiskoha järgi (aruandeaasta lõpu seisuga)

Tabel täidetakse ainult nende aasta jooksul teenusele saanud isikute kohta, kes viibivad teenusel ka aasta lõpus.

Isik näidatakse vanusegrupi alla, millesse ta kuulus aasta lõpus.

4. Puudega teenuse kasutajad puude raskusastme järgi (aruandeaasta lõpu seisuga)

Näidatakse teenust kasutavate isikute arv vastavalt arstliku ekspertiisi poolt määratud puude raskusastmele.

5. Puudega teenuste kasutajad puude liikide lõikes (aruandeaasta lõpu seisuga)

Näidatakse teenust kasutavate puudega isikute arv vastavalt puude liigile. Kui puude liik ei ole dokumentaalselt tuvastatud, siis määratakse see (puude olemasolul) subjektiivselt hooldekodu töötajate poolt.

Read 01, 03-06 täidetakse domineeriva puude alusel. Domineeriv puue on puude liik, mis mõjutab kõige enam kõrvalabi vajadust.

Real 07 „Muu” – näidatakse liitpuue (juhul kui ei ole võimalik eristada primaarset puuet), üldhaigestumus.

Real 02 näidatakse dementsuse diagnoosiga teenusekasutajad. Dementsuse diagnoos on arstlikult määratletav ning põhineb Rahvusvahelisele haiguste klassifikatsioonile RHK-10. Dementsuse diagnoosina käsitletakse alampeatükki F00-F03.

Isikute arv puude liikide järgi real 08 on võrdne või suurem tabeli 4 real 04 olevast isikute arvust. Suurem on see juhul kui teenusel viibival isikul on küll puue tuvastatud, kuid puude raskusastet ei ole arstlikult määratud.

6. Teenuse kasutajad vanusegrupiti teenusel viibimise kestuse järgi isiku kohta (aruandeaasta jooksul) ja teenusel viibimise aeg

Tabel täidetakse kõigi aasta jooksul teenusel viibimiste kohta, sh arvestatakse ka lühiajalise lepinguga teenuse kasutajaid.

Juhul kui sama isik on lühiajalise lepinguga viibinud aasta jooksul teenusel mitu korda, siis näidatakse selle isiku teenusel viibimise aeg tabelis 6 summeerituna (nt isik viibis esimest korda hooldamisteenusel 25 päeva ja teist korda 45. Kokku seega 70 päeva. Tabelis 6 näidatakse see isik siis teenusel viibimise kestuse järgi veerus 2).

Arvestust isikute teenusel viibimise kestuse kohta kogutakse käesoleva aruandlusega kuudes. Teenuse osutamise kestust kokku (veerg 7) arvestatakse kuudes (arvestuslikult 30 päeva), sh välja tuua üks koht peale koma. Nt 25 päeva= 25/30= 0,8 kuud; 50 päeva= 50/30= 1,7 kuud). Veeru 8 arvutab arvutiprogramm – seda aruande koostaja ei täida.

Isik näidatakse vanusegrupi all, millesse ta kuulus aasta lõpu seisuga või teenuselt lahkumise hetkel.

Veerg 6 – näidatakse vastavas vanuses teenusel viibinud isikute koguarv.

Veerg 7 – näidatakse vastavas vanuses olevate kõigi isikute teenusel viibimise aeg kokku.

Veeru 8 – arvutab arvutiprogramm järgmise valemi alusel: veerg 7 / veerg 6.

6.a. Lühiajalise lepinguga teenusel viibinud isikud teenusel viibimise kestuse järgi (aruandeaasta jooksul)

Veerus 1 näidatakse isikud (ühekordselt), kes viibisid teenusel aasta jooksul. Juhul kui sama isik viibis aasta jooksul teenusel mitu korda (nt 2 korda), siis see kajastub veerus 2 kahe korrana. Seega veerg 2 on suurem või võrdne veeruga 1.

Veergudes 3–5 näidatakse teenuse kasutajad teenusel viibimise kestuse järgi. Kui isik viibis teenusel 2 või enam korda, siis näidatakse teenusel viibimise kestused vastavalt kõigi viibitud kordade arvu kohta.

6.b. Teenusekasutajate haiglaravil viibimine teenusel viibimise kestuse järgi (aruandeaasta jooksul)

Tabel täidetakse hooldamisteenusel viibinud isikute kohta, kes tervislikel põhjustel viibisid aasta jooksul haiglaravil. Siinjuures eristatakse hooldusravi ja aktiivravi (statsionaarne tervishoiuteenus, v.a hooldusravi).

Veerus 1 ridadel 01 ja 02 näidatakse isikud, kes viibisid aasta jooksul haiglaravil. Juhul kui sama isik viibis aasta jooksul haiglaravil mitu korda (nt 3 korda), siis kajastub see veerus 2 kolme korrana. Seega veerg 2 on suurem või võrdne veeruga 1. Juhul, kui sama isik viibis aruandeperioodi jooksul nii hooldusravi- kui ka akuutraviteenusel, siis näidatakse see isik veeru 1 real 03 ühe isikuna.

Veergudes 3–5 näidatakse teenuse kasutajad teenusel viibimise kestuse järgi. Kui isik viibis tervishoiuteenusel 2 või enam korda, siis näidatakse teenusel viibimise kestused vastavalt kõigi viibitud kordade arvu kohta.

7. Teenuse kasutajatega tegelevad põhitöötajad (töölepingu, töövõtulepingu, käsunduslepingu või muu võlaõigusliku lepingu alusel) ja nende keskmine töötasu

Näidatakse töötajad, kes tegelevad otseselt käesoleva teenuse osutamisega, majanduspersonali reeglina mitte näidata. Ei märgita asutuse töötajaid, kes tegelevad muude teenuste, kui täiskasvanute hooldamisteenuse osutamisega. Samuti ei märgita töötajaid, kelle tegevus on asutuses tervikuna sisse ostetud (st mitte töölepingu ja töövõtulepingu alusel, nt tervishoiuteenused) või seotud asutuse üldise tegevuse tagamisega. Asutuse üldise tegevusega seotud töötajad (asutuse juhid, raamatupidajad ja teised juhtkonda kuuluvad töötajad ning koristus-, toitlustus-, majandus- ja muu personal, kes ei tegele vahetult klientidele teenuse osutamisega) näidatakse aruandes „Hoolekandeaustus“.

Käesoleva tabeli real „muu“ näidatakse asutuse juhtkonda või juhtiv-keskastme spetsialistide hulka kuuluvad töötajad ainult juhul kui nad tegelevad otseselt teenuse kasutajatega ning veerus 1 ja veerus 3 näidatakse see koormus, mis ulatuses tööajast need töötajad tegelesid vahetult teenuse kasutajatega.

Töölepingu alusel töötavad isikud jaotatakse täis- ja osatöötajaga töötajateks:

- 1) täistööajaga töötaja on isik, kelle töönädala pikkus on 40 tundi või lühem seaduse (alaealine, tervisekahjulikul tööol töötaja, õpetaja jne) ja töösisekorra eeskirja järgi;
- 2) osalise tööajaga töötaja on isik, kes töötab osalise tööpäeva või osalise töönädala/kuuga; kes töötab ajutiselt osalise tööajaga tööandja algatusel.

Töövõtulepinguga, käsunduslepinguga töötaja on isik, kellega on sõlmitud töövõtuleping, käsundusleping ja kelle töötasult maksab sotsiaalmaksu tööandja.

Täidetud ametikohtade arv (veerg 1) – näidatakse ametikohal töötamise koormuse (töömahu) järgi aruandeaasta lõpu seisuga.

Tegelik töötajate arv (veerg 2) – näidatakse aruandeaasta lõpu seisuga tegelikult töötavate füüsiliste isikute arv, olenemata sellest, kas isik töötas täis- või osalise koormusega (aruandeperioodi lõpul tööandja koosseisunimekirjas olevaid lapsehoolduspuhkusel viibijaid ei arvestata).

Aasta keskmine töötajate arv taandatud täistööajale (veerg 3) – arvu leidmiseks summeeritakse kuude töötajate keskmised arvud ja jagatakse 12-ga.

Kuu keskmise töötajate arvu leidmiseks arvutatakse töötajate (ilma lapsehoolduspuhkusel viibijateta) kogu kalendaarne ajafond päevades ja jagatakse see kalendrikuu päevade arvuga. Kalendaarse ajafondi leidmiseks summeeritakse iga töötaja kõik tööpäevad, puhkepäevad ja töölt puudumise päevad (haiguspäevad, puhkusepäevad jt). Töötajate arv puhkepäevadel ja pühadel loetakse võrdseks puhkepäevale ja pühale eelnenud tööpäeva töötajate arvuga.

Osatöötajad arvestatakse proportsionaalselt töötatud ajaga (näiteks töötaja, kes töötab lepingu järgi 20-tunnise töönädalaga, arvestatakse 0,5-na)

Täistööajale taandatud töövõtulepinguga töötajate kuukeskmise arvu leidmisel jagatakse eksperthinnanguga leitud kuu töötundide arv tööajanormiga kuus.

Töötajate arvu taandamise näide:

Normaaltööaeg – 8 tundi päevas.

Leida ettevõtte töötajate keskmine arv kuus, kui asutuses töötas:

1.-15.oktoobrini 30 täisajatöötajat,

16.-31.oktoobrini 50 täisajatöötajat,

1.-31.oktoobrini 1 osajatöötaja 6 tundi päevas – 0,75na,

1.-15.oktoobrini 1 osajatöötaja 4 tundi päevas – 0,5na,

1.-31.oktoobrini 1 osajatöötaja 2 tundi päevas – 0,25na.

Oktoobrikuu täisajatöötajate keskmine arv:

$(15 \times 30 + 16 \times 50) / 31 = 40,3$

Oktoobrikuu osatöötajate keskmine arv:

$$(0,75 \times 31 + 0,5 \times 15 + 0,25 \times 31) / 31 = 1,2$$

Töötajate keskmine arv oktoobris:

$$40,3 + 1,2 = 41,5$$

Analoogselt leitakse kõigi kuude täistööajale taandatud töötajate keskmine arv.

Täistööajale taandatud töötajate keskmist arvu on võimalik leida ka jagades aastas töötatud tundide arvu asutuse tööajanormiga aastas.

Töötasu kokku (veerg 4) näidatakse kõik arvestatud töötasu liigid – põhitasu, regulaarne lisatasu (k.a kvalifikatsiooni-, keele- ja staažitasu jt regulaarsed tasud), lisatasud ületundide, öötöö ja puhkepäevadel töötamise eest. Siia kuuluvad ka lisatasud ja preemiad (kuu-, kvartali- ja aastapremia, jõulutoetus jms) ning põhija lisapuhkuse (k.a puhkusekompensatsioonid) tasu, taseme- ja tööalasel koolitusel viibimise ajal makstud tasud jms.

Summad näidatakse koos tasudelt kinnipeetud kohustuslike maksetega (nt. koos tulumaksuga, töötuskindlustuse ja pensionikindlustuse II samba maksuga, kui need maksud peeti kinni.)

Siia ei kuulu ühekordsed preemiad tähtpäevade puhul, toetus juubeli, sünni, surma puhul ning hüvitised töösuhte lõpetamisel ega ka mitterahaline tasu (loonustasu).

Keskmine töötasu kuus (veerg 5) – arvutab arvutiprogramm, aruande esitaja ei täida.

8. Teenuse rahastamine (aruandeaasta jooksul)

Näidatakse vaid otseselt teenuse osutamisega seotud kulud (lähtuvalt kohamaksumusest). Investeeringud näidatakse ainult aruandes "Hoolekandeesutus" vastavalt rahastamisallikale.

Rahastamisallikad:

Isik – näidatakse teenuse kasutajate endi ja/või nende eest teiste pereliikmete või ülalpidamiskohuslaste poolt tasutud summad.

Kohalik omavalitsus – näidatakse kohalike omavalitsuste eelarvetest teenuse osutamiseks eraldatud rahalised vahendid; ei näidata teenuse kasutaja poolt või tema eest kohalikule omavalitsusele teenuse eest tasutud summasid, mis omavalitsus kannab edasi hoolekandeesutusele – see on teenuse kasutaja (s.o isiku) poolt teenuse eest tasutud osa.

Riik – eraldi näidatakse riigieelarvest teenuse osutamiseks eraldatud rahalised vahendid ja hasartmängumaksu projektide kaudu saadud rahalised vahendid.

Ravikindlustus – näidatakse ravikindlustuse eelarvest tasutud summad.

Muud allikad – näidatakse kõik eespool loetlemata allikatest laekunud vahendid.

Veeru 11 arvutab arvutiprogramm – seda aruande koostaja ei täida.